

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Zdrowia

KZD.410.001.03.2019

P/19/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/19/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2018 r.
Jednostka kontrolowana	Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie, ul. Saska 63/75, 03-948 Warszawa (dalej: „RCKiK” lub „Centrum”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Piotrowski, dyrektor, od 15 listopada 2002 r. (dowód: akta kontroli str. 3)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Departament Zdrowia
Kontrolerzy	1. Aneta Grunwald-Fitas, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KZD/7/2019 z dnia 02.01.2019 r. (dowód: akta kontroli str. 1) 2. Izabela Podeszfińska, starszy inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr KZD/6/2019 z dnia 02.01.2019 r. (dowód: akta kontroli str. 2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny prawidłowości wykorzystania w 2018 r. przez RCKiK dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa, z części 46 – Zdrowie, dział 851- publiczna służba krwi, rozdział 85143, w zakresie zadań określonych w art. 27 ust. 1 pkt 3-5 i 8 ustawy z dnia z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi², pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- zgodność wydatkowania dotacji celowych z postanowieniami umów, celami i zadaniami, na jakie zostały przyznane,
- efekty realizacji zadań finansowanych z dotacji celowych,
- prawidłowość sporządzania sprawozdań z realizacji umów i rozliczenia dotacji.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były następujące działania kontrolne:

- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych,
- analiza realizacji zadań oraz efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania dotacji,
- szczegółowa kontrola wybranej próby wydatków finansowanych z dotacji celowych,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- kontrola poprawności sporządzania sprawozdań z realizacji i rozliczenia umów dotacji.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 489.

² Dz.U. z 2017 r. poz. 1371, ze zm., dalej: „ustawa o publicznej służbie krwi”.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

RCKiK jest podmiotem leczniczym w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej³ prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, dla którego podmiotem tworzącym jest minister właściwy do spraw zdrowia. Działa na podstawie zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie nadania statutu Regionalnemu Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie⁴. Celem działania Centrum jest organizowanie i prowadzenie działalności w zakresie pobierania krwi i jej składników, preparatyki oraz wydawania krwi i jej składników podmiotom leczniczym, a także realizacja zaopatrzenia w produkty krwiopochodne, rekombinowane koncentraty czynników krzepnięcia, desmopresynę i inne produkty lecznicze.

Do zadań RCKiK należy przede wszystkim⁵:

- wykonywanie zadań określonych w ustawie o publicznej służbie krwi,
- wytwarzanie płynów konserwujących i surowic diagnostycznych,
- współdziałanie z podmiotami leczniczymi w zakresie przeszczepiania tkanek i narządów,
- prowadzenie działalności naukowo-badawczej i prac badawczo-rozwojowych w szczególności w dziedzinie krwiodawstwa lub krwiolecznictwa oraz współdziałanie z odpowiednimi jednostkami w tym zakresie,
- zawieranie umów na wykonywanie świadczeń zdrowotnych przez Centrum oraz udzielanie świadczeń zdrowotnych zleczanych przez osoby fizyczne i inne podmioty.

RCKiK, jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej oraz pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest plan finansowy ustalany przez Dyrektora. RCKiK zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶ prowadzi ewidencję księgową wg zasady memoriału.

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁷ wykorzystanie przez Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie dotacji celowych otrzymanych z części 46 – Zdrowie budżetu państwa w 2018 r.

Dotacje wydatkowano na zadania wynikające z umów o udzielenie dotacji z zachowaniem zasad prawidłowego gospodarowania środkami publicznymi. RCKiK prawidłowo sporządzało sprawozdania z realizacji umów i rozliczenia dotacji.

³ Dz.U. z 2018 r. poz. 2190, ze zm., dalej: „ustawa o działalności leczniczej”.

⁴ Dz. Urz. MZ. z 2012 r. poz. 53, ze zm.

⁵ Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Centrum wprowadzonym Zarządzeniem Dyrektora RCKiK w Warszawie Nr 10/2017 z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie oraz Zarządzeniem Dyrektora RCKiK w Warszawie Nr 25/2018 z dnia 18 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacyjnego Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie.

⁶ Dz.U. z 2019 poz. 351, dalej: „ustawa o rachunkowości”.

⁷ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

Stwierdzone nieprawidłowości, dotyczące między innymi nierzetelnego sporządzenia umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego przez Centrum postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, nieterminowego regulowania płatności i przekazywania tygodniowych raportów dotyczących stanów magazynowych czynników krzepnięcia i desmopresyny, nie miały wpływu na realizację zadań wynikających z umów o udzielenie dotacji.

V. Wyniki kontroli

Opis stanu
faktycznego

W 2018 r. Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie otrzymało od Ministra Zdrowia⁸ dwie dotacje celowe:

1. Na podstawie umowy Nr NCK-D/UM/14/2014 z dnia 17 stycznia 2014 r. w wysokości 200 tys. zł⁹, w ramach realizacji programu zdrowotnego Ministra Zdrowia „Narodowy Program Leczenia Chorych na Hemofilię i Pokrewne Skazy Krwotoczne na lata 2012-2018”. Zadaniem podlegającym dotowaniu było: przechowywanie (magazynowanie) czynników krzepnięcia i desmopresyny¹⁰, dystrybucja, transport, ubezpieczenie czynników krzepnięcia oraz utylizacja odpadów powstałych po podaniu czynników krzepnięcia w warunkach domowych, a także wydatki osobowe.
2. Na podstawie umowy Nr NCK-D/UM/19/2018 z dnia 15 marca 2018 r. w wysokości 7 220,5 tys. zł w zakresie zadań wymienionych w art. 27 ust. 1 pkt 3-5 ustawy o publicznej służbie krwi, tj.: pobieranie krwi i jej składników oraz dokonywanie zabiegów z tym związanych; badanie, preparatyka oraz przechowywanie krwi i jej składników; wydawanie krwi i jej składników podmiotom leczniczym. Podstawą ustalenia wysokości dotacji w 2018 r. była liczba jednostek KKCz¹¹ wydanych przez RCKiK w 2017 r. do podmiotów leczniczych, przyjęta na poziomie 93 676 (pomnożonych przez wartość jednej jednostki wynoszącej 77,08 zł). Centrum przekazało do NCK prawidłowe dane dotyczące liczby jednostek KKCz wydanych podmiotom leczniczym w 2017 r.

Do umowy zostały zawarte trzy aneksy. Na podstawie aneksu nr 1 z dnia 13 kwietnia 2018 r. Minister Zdrowia, uwzględniając plan wydatków budżetowych, zwiększył wysokość dotacji celowej dla RCKiK o kwotę 985,5 tys. zł z przeznaczeniem na podwyżki dla pielęgniarek¹² w celu zapewnienia wzrostu wynagrodzenia wraz z innymi składnikami pochodnymi do łącznej kwoty średnio 1,2 tys. zł miesięcznie na etat. Aneksem nr 2 z dnia 13 września 2018 r. dokonano zwiększenia dotacji celowej dla RCKiK o kwotę 492,8 tys. zł z przeznaczeniem na podwyżki dla pielęgniarek w celu zapewnienia wzrostu wynagrodzenia pielęgniarek wraz z pochodnymi do łącznej kwoty średnio 1,2 tys. zł miesięcznie na etat, w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r. Aneksem nr 3 z dnia 27 grudnia 2018 r. Minister Zdrowia dofinansował, w kwocie 616,6 tys. zł, nadwykonania planowane do wypracowania przez RCKiK do dnia 31 grudnia 2018 r. w liczbie 8 000 jednostek KKCz.

W wyniku zawartych aneksów do ww. umowy łączna kwota przyznanej dotacji wyniosła 9 315,4 tys. zł.

⁸ Jednostką realizującą zadania przekazywania i rozliczania udzielonych przez ministra właściwego do spraw zdrowia dotacji w zakresie krwiodawstwa i krwiolecznictwa jest Narodowe Centrum Krwi (dalej NCK).

⁹ Wysokość dotacji w 2018 r. określił Aneks nr 57 do tej umowy zawarty w dniu 21 marca 2018 r.

¹⁰ Dalej: „czynniki krzepnięcia”.

¹¹ Koncentrat krwinek czerwonych.

¹² Realizujących zadania wymienione w art. 27 ust. 1 pkt 3-5 ustawy o publicznej służbie krwi.

Przyznane dotacje celowe w łącznej kwocie 9 515,4 tys. zł stanowiły 11,1% przychodów RCKiK ogółem w 2018 r., które wyniosły 85 756,2 tys. zł¹³.

(dowód: akta kontroli str. 379-383, 418-471, 489-498, 781-787, 876-894, 948-950)

Dotacje celowe zostały terminowo przekazane przez Ministra Zdrowia na rachunek bankowy RCKiK wskazany w umowach o udzielenie dotacji. Dotacja z umowy z dnia 17 stycznia 2014 r. została przekazana w dniu 30 marca 2018 r. Dotacja z umowy z dnia 15 marca 2018 r. została przekazana w miesięcznych transzach płatnych w terminie do 22 dnia danego miesiąca, z wyjątkiem dotacji:

- za okres od stycznia do marca 2018 r., które zostały przekazane w dniu 30 marca 2018 r.,
- w zakresie podwyżek dla pielęgniarek w celu zapewnienia wzrostu wynagrodzenia wraz z innymi składnikami i pochodnymi za miesiące od stycznia do kwietnia 2018 r., które zostały przekazane w dniu 27 kwietnia 2018 r.,
- na dofinansowanie nadwykonań w liczbie 8 000 jednostek KKCz planowanych do wypracowania do 31 grudnia 2018 r., którą przekazano 28 grudnia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 379-380, 489-498, 938-939, 1027-1047)

RCKiK prowadziło wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków zgodnie z wymogiem określonym w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁴. Centrum prowadziło dodatkowo dla potrzeb rozliczenia dotacji ewidencję wydatków poniesionych na realizację programu na arkuszach w formacie xls. Wydatki dotyczące realizacji programu w ramach dotacji z umowy z dnia 17 stycznia 2014 r. ponoszone były ze środków własnych RCKiK, a środki otrzymane na dotację, jako refundacja poniesionych wydatków zostały przekazane 31 grudnia 2018 r. na rachunek bieżący. Poniesione wydatki¹⁵ były wyższe o 33,7 tys. zł od przyznanej dotacji. Wydatki przekraczające wysokość dotacji sfinansowane zostały ze środków własnych RCKiK.

Dyrektor RCKiK wyjaśnił, że płatności związane z realizacją ww. umowy dotyczą działalności RCKiK w Warszawie jako podmiotu leczniczego i są ponoszone niezależnie od otrzymanej dotacji, tj.: energia elektryczna, ciepła, woda, kanalizacja, materiały biurowe, pojemniki na odpady, usługi utylizacji odpadów, itp. Na koniec roku wydatki związane z realizacją programu są refundowane do wysokości przyznanej dotacji. Taki sposób postępowania nie powoduje zaburzenia płynności RCKiK w Warszawie, ponieważ wszystkie opłaty związane z wykonywaniem umowy NCK-D/UM/14/2014 stanowią nieduży procent całości kosztów ponoszonych w związku z realizacją wszystkich zadań RCKiK wynikających z ustawy o publicznej służbie krwi i statutu. Odnośnie poniesionych wydatków wyższych niż przyznana dotacja Dyrektor RCKiK wyjaśnił, że taka wysokość wydatków niezbędna była do prawidłowego wykonania zadań związanych z realizacją umowy z dnia 17 stycznia 2014 r. Wydatki przekraczające wysokość dotacji sfinansowane zostały ze środków własnych, a sytuacja ta nie miała wpływu na realizację pozostałych zadań wynikających z ustawy o publicznej służbie krwi oraz statutu RCKiK.

(dowód: akta kontroli str. 489-498, 516-535, 543-545)

Nie stwierdzono przypadków nierównomiernego uzyskania środków dotacji lub otrzymania znacznej kwoty dotacji w ostatnim kwartale roku budżetowego.

¹³ Wg stanu na dzień 4 marca 2019 r.

¹⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.

¹⁵ Wg stanu na dzień 14 stycznia 2019 r.

Otrzymanie środków dotacji po dacie rozpoczęcia realizacji zadań nie miało negatywnych skutków na planowane do wykonania zadania, a także na zachowanie płynności finansowej Centrum.

Dotacja celowa, przyznana na podstawie umowy z dnia 17 stycznia 2014 r., została wykorzystana w całości, a wysokość poniesionych przez RCKiK wydatków w roku 2018 wyniosła 233,7 tys. zł, z czego wydatki osobowe stanowiły 75,9% (tj. 177,4 tys. zł), ubezpieczenie czynników krzepnięcia 17,8% (tj. 41,5 tys. zł), przechowywanie (magazynowanie) 4,4% (10,4 tys. zł), utylizacja odpadów medycznych powstałych w związku z leczeniem w warunkach domowych 1,5% (3,4 tys. zł), a dystrybucja i transport czynników krzepnięcia 0,4% (1,1 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str.489-498)

Dotacja celowa przyznana na podstawie umowy z dnia 15 marca 2018 r. w kwocie 9 315,4 tys. zł została wykorzystana w 99,3%, tj. w wysokości 9 249,0 tys. zł. Niewykorzystane środki, w kwocie 66,3 tys. zł, zostały terminowo zwrócone na rachunek bankowy NCK w dniu 4 stycznia 2019 r. Niewykorzystanie środków było efektem braku możliwości realizacji podwyżek w formie zwiększenia wynagrodzeń dla pielęgniarek przebywających na zwolnieniach lekarskich, które otrzymywały zasiłki z ZUS, a nie ze środków RCKiK.

(dowód: akta kontroli str. 895-940, 947, 1005-1007)

Realizację prawidłowości wykonania zadań w ramach umowy z dnia 17 stycznia 2014 r. zbadano¹⁶ na próbie dwóch zadań, tj.: ubezpieczenie czynników krzepnięcia oraz ich przechowywanie (magazynowanie)¹⁷. Analizie poddano 59 faktur w zakresie zadania pierwszego oraz trzy polisy na ubezpieczenie w zakresie zadania drugiego.

W realizacji obu zadań stwierdzono pięć przypadków nieterminowych płatności, które jednak nie skutkowały naliczeniem odsetek za zwłokę.

W ramach umowy dotacji z dnia 15 marca 2018 r. szczegółowym badaniem objęto 13 faktur¹⁸ na łączną kwotę 3 626,7 tys. zł, tj. 39,2% wydatków ogółem sfinansowanych z dotacji. Płatności były regulowane w terminie, z przeznaczeniem na zadania wskazane w umowie.

(dowód: akta kontroli str. 1009-1011)

W badanej próbie wydatków, pod względem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień oraz wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁹, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szczegółowej analizie zostały poddane trzy postępowania o udzielenie zamówień publicznych dofinansowywanych z dotacji:

- na sprzedaż i dostawę zestawów do aferezy automatycznej wykonywanej za pomocą separatora komórkowego i zestawów do plazmaferazy automatycznej wykonywanej za pomocą separatora oraz dzierżawę separatorów do zaoferowanych zestawów. Zamówienie²⁰ przeprowadzono w 2016 r. w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy pzp). W postępowaniu wpłynęła jedna oferta. Umowę na okres 36 miesięcy z MEDSERVICE PRO Sp. z o.o. w Katowicach zawarto w dniu 4 lipca 2016 r., wartość umowy netto wyniosła 14 024,1 tys. zł,

¹⁶ Badaniem objęto 25,9% kwoty przyznanej dotacji w wysokości 51,9 tys. zł.

¹⁷ Dobór dokonany celowo według osądu kontrolera.

¹⁸ Dobór dokonany celowo według osądu kontrolera.

¹⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, ze zm, dalej ustawa pzp.

²⁰ Sygn. ZP/PN/11/2016.

- na sprzedaż i dostawę pojemników z tworzyw sztucznych do pobierania i preparatyki krwi. Zamówienie²¹ przeprowadzono w 2018 r. w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy pzp). W postępowaniu wpłynęły dwie oferty. Umowę na Pakiet nr 1 i 2 z MEDSERVICE PRO BIS Sp. z o.o. Sp. k. w Katowicach zawarto w dniu 3 września 2018 r., a umowę na Pakiet nr 3, 4, 5 i 6 z Zakładem Produkcji Sprzętu Medycznego RAVIMED Sp. z o.o. Łąjski zawarto w dniu 3 września 2018 r. Umowy zawarto na okres 12 miesięcy, ich wartość netto wyniosła 2 905,5 tys. zł (Pakiet 1 i 2 – 2 677,5 tys. zł, Pakiet 3, 4, 5 i 6 – 228,0 tys. zł),
- na zakup i dostawę separatorów komórkowych wraz z wyposażeniem i kompatybilnymi jednorazowymi zestawami do pobierania składników krwi. Zamówienie²² przeprowadzono w 2018 r. w trybie przetargu nieograniczonego (art. 39 ustawy pzp). W postępowaniu wpłynęła jedna oferta. Umowę na okres 24 miesięcy z MEDSERVICE PRO BIS Sp. z o.o. Sp. k. w Katowicach zawarto w dniu 20 września 2018 r., wartość umowy netto wyniosła 2 645,0 tys. zł.
(dowód: akta kontroli str. 1288-1818)

W ramach umowy dotacji z dnia 17 stycznia 2014 r. RCKiK przekazało do NCK prawidłowe dane, które były podstawą ustalenia liczby czynników krzepnięcia na 2018 r. Centrum terminowo przekazało do NCK zarówno rozliczenie końcowe z wykorzystania otrzymanych do dystrybucji czynników krzepnięcia, jak i końcowe rozliczenie finansowe. Dane dotyczące miesięcznych imiennych rozchodów czynników krzepnięcia i miesięcznego rzeczywistego zużycia czynników krzepnięcia zostały przekazane do NCK terminowo, za wyjątkiem dwóch raportów dotyczących: imiennego rozchodu czynników krzepnięcia za kwiecień (przekazany jeden dzień po terminie) oraz rzeczywistego rozchodu za maj (przekazany dwa dni po terminie).

Dyrektor RCKiK wyjaśnił, że opóźnienie wysłania raportu za kwiecień spowodowane było niedopatrzeniem podczas dołączania załączników przy tworzeniu maila do NCK, zaś za maj wynikało z faktu, iż osoby, które sporządzały raport rzeczywistego zużycia koncentratów zajęte były pakowaniem osocza do wysyłki.

(dowód: akta kontroli str. 489-498, 781-823)

W zakresie umowy dotacji z dnia 17 stycznia 2014 r. NCK i Minister Zdrowia nie żądali dodatkowych informacji w sprawie rozliczenia sprawozdań.

(dowód: akta kontroli str. 1005)

W zakresie umowy dotacji z dnia 15 marca 2018 r. RCKiK przekazywał Ministrowi Zdrowia za pośrednictwem NCK, w terminie określonym w umowie, rozliczenia merytoryczno-finansowe z wydatkowanych środków i rozliczenia merytoryczne za: sześć, osiem i dziesięć miesięcy 2018 r. oraz końcowe rozliczenie wykonania umowy za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Rozliczenie dotacji zostało przekazane w dniu 11 stycznia 2018 r., a następnie jego korekta w dniu 8 lutego 2019 r.

(dowód: akta kontroli str. 895-941)

NCK dwukrotnie zwróciło się do RCKiK o dodatkowe informacje w sprawie rozliczenia dotacji przyznanej w ramach umowy z dnia 15 marca 2018 r. Pismem z dnia 16 stycznia 2019 r. NCK poprosiło o wyjaśnienie przyczyn niewykonania umowy w zakresie podwyżek dla pielęgniarek. W dniu 6 lutego 2019 r. NCK zwróciło się o wyjaśnienie do przekazanego końcowego rozliczenia merytorycznego realizacji umowy za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., w zakresie liczby jednostek KKCz odkupionych od RCKiK w Kaliszu (niepodlegającej

²¹ Sygn. ZP/PN/13/2018.

²² Sygn. ZP/PN/14/2018.

dofinansowaniu). W związku z tym, iż RCKiK w Warszawie wykazało odkupione KKCz od RCKiK w Kaliszu w liczbie o 2 jednostki mniejszej, niż wykazana przez RCKiK w Kaliszu sprzedaż, w dniu 8 lutego 2019 r. Centrum przekazało korektę rozliczenia merytorycznego realizacji umowy za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1005-1008)

Dotacje celowe zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem, a wydatki zostały dokonane gospodarnie i celowo. RCKiK wykazało rzetelne dane w rozliczeniu dotacji sprawozdanych do NCK.

W wyniku poniesionych wydatków, ze środków pochodzących z otrzymanych dotacji z budżetu państwa, zaopatrzone podmioty lecznicze w czynniki krzepnięcia i desmopresynę oraz zrealizowano w całości planowaną do wydania do podmiotów leczniczych liczbę jednostek KKCz podlegających dofinansowaniu przez Ministra Zdrowia w wysokości 101 676 jednostek. Łącznie, w 2018 r., wydano do lecznictwa 105 129,90 jednostek KKCz, w tym 3 453,9 niepodlegających dofinansowaniu przez Ministra Zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 788-796, 954-987)

W roku 2018 w RCKiK nie były prowadzone przez Ministra Zdrowia oraz NCK kontrole wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa²³.

(dowód: akta kontroli str. 18-24)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Konto 707 - Dotacje i programy MZ, na którym została zaksięgowana dotacja z umowy z dnia 17 stycznia 2014 r nie zostało ujęte w Zakładowym Planie Kont stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie”²⁴.

W trakcie trwania czynności kontrolnych Zarządzeniem Dyrektora RCKiK nr 10/2019²⁵ Zakładowy Plan Kont został uzupełniony o konto 707 - Dotacje i programy MZ pozostałe.

(dowód: akta kontroli str.196-259, 535)

2. Pomimo wygaśnięcia z dniem 31 lipca 2018 r umowy na usługi pralnicze nie został złożony wniosek o dokonanie zakupu usług w tym zakresie. Do końca 2018 r. usługi pralnicze, których wartość wyniosła 14,7 tys. zł, realizowane były bez umowy. Zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych w RCKiK²⁶ w przypadku zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro stosuje się procedurę „Zakupy”, według której kierownik komórki organizacyjnych składa wniosek o zakup poniżej wartości 30 tys. euro.

²³ Zgodnie z art. 175 ust. 1 pkt.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.).

²⁴ Zarządzenie Dyrektora RCKiK nr 35/2017 z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie”.

²⁵ Zarządzenie Dyrektora RCKiK nr 10/2019 z dnia 4 marca 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 35/2017 z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie”.

²⁶ Regulamin udzielania zamówień publicznych w RCKiK wprowadzony Zarządzeniem Nr 31/2016 Dyrektora Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie z dnia 6 września 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie.

Specjalista ds. zamówień publicznych pełniący obowiązki Kierownika Działu Zamówień Publicznych i Zaopatrzenia wyjaśnił, że powodem niezłożenia wniosku w 2018 r. było niedopatrzenie.

(dowód: akta kontroli str. 547-563, 699-700, 702-703, 757-765)

3. Stwierdzono pięć przypadków nieterminowych płatności, w tym: trzy polisy²⁷ opłacone 17 dni po terminie wymagalnym i dwie faktury VAT²⁸ wystawione na usługi pralnicze²⁹, opłacone odpowiednio 7 i 14 dni po terminie wymagalnym.

Dyrektor RCKiK wyjaśnił, że w terminie zapłaty nie posiadano oryginałów polis, ponieważ omyłkowo z kopiami zostały odesłane do PZU i z chwilą ich otrzymania dokonano płatności. W zakresie nieterminowych płatności faktur za usługi pralnicze Dyrektor wyjaśnił, że zostały opłacone w terminie 14 dni od ich otrzymania, a nie w terminach wskazanych na fakturach, ponieważ w umowie zawartej z „PRAWOL” zapłata należności wynosiła 14 dni od daty doręczenia faktury. Dokonywane płatności zgodnie z warunkami zawartej umowy pomimo jej wygaśnięcia w dniu 31 lipca 2018 r. nie były kwestionowane przez firmę. Opóźnienia w płatnościach nie skutkowały naliczeniem odsetek za zwłokę.

(dowód: akta kontroli str. 546-564, 569-636)

4. Spośród 49 przesłanych do NCK tygodniowych raportów zawierających potwierdzenie stanu magazynowego czynników krzepnięcia 23 zostały wysłane po terminie wskazanym w umowie dotacji z dnia 17 stycznia 2014 r. (w tym: jeden przypadek wysłania w drugim dniu roboczym, cztery powyżej 1 godziny i 18 przypadków wysłania do jednej godziny od wskazanej w umowie). W jednym przypadku stwierdzono niewysłanie tygodniowego raportu dotyczącego stanów magazynowych czynników krzepnięcia³⁰.

Stanowiło to naruszenie § 3 ust. 1 umowy dotacji z dnia 17 stycznia 2014 r., który stanowi, że RCKiK bez wezwania będzie sporządzało i przysyłało do NCK w formie elektronicznej, cotygodniowe raporty zawierające potwierdzenie stanu magazynowego czynników krzepnięcia w każdy pierwszy dzień roboczy tygodnia do godz. 12.

Dyrektor RCKiK wyjaśnił, że tygodniowy raport nie został wysłany z powodu Świąt Wielkanocnych, ponieważ umownie przyjęto, że jeśli poniedziałek przypada na dzień ustawowo wolny, wysyłanie raportów kontynuowane jest w kolejny pracujący poniedziałek. NCK nie wносило uwag wynikających z tego faktu. W zakresie opóźnień w przekazywaniu tygodniowych raportów Dyrektor wyjaśnił, iż zebranie danych z sześciu podległych depozytów czynników krzepnięcia, znajdujących się poza placówką RCKiK, wymaga analizy zgodności przesłanych stanów ze stanami w Banku Krwi, a w przypadku rozbieżności konieczna jest czasochłonna analiza. Przesłanie raportu jeden dzień po terminie wynikało z zaangażowani pracownika w kontrolę prowadzoną tego dnia przez Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny.

(dowód: akta kontroli str. 824-833)

5. Przedmiot zamówienia pakietu nr 1 określony w umowie z dnia 4 lipca 2016 r. zawartej z MEDSERVICE PRO Sp. z o.o. na sprzedaż i dostawę zestawów

²⁷ Zawarte z PZU ubezpieczenie dotyczyło ubezpieczenia czynników krzepnięcia od ognia i innych żywiołów, ubezpieczenia mienia w transporcie oraz ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

²⁸ Faktura VAT nr 1082/P/2018 z dnia 31.10.2018 r., data wpływu faktury do RCKiK 14.11.2018 r., termin płatności 14.11.2018 r., data dokonania płatności 29.11.2018 r. Faktura VAT nr 1187/P/2018 z dnia 30.11.2018 r., data wpływu faktury do RCKiK 11.12.2018 r., termin płatności 14.12.2018 r., data dokonania płatności 21.12.2018 r.

²⁹ Usługi świadczone przez „PRAWOL” Alicja Wolska, Jerzy Wolski Sp. J.

³⁰ Raport nie został wysłany za 13 tydzień roku 2018.

do aferezy automatycznej wykonywanej za pomocą separatora komórkowego i zestawów do plazmaferezy automatycznej wykonywanej za pomocą separatora oraz dzierżawę separatorów do zaofiarowanych zestawów, nie był tożsamy z przedmiotem zamówienia określonym w ofercie złożonej przez wykonawcę, zgodnej ze wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia³¹. Opis przedmiotu zamówienia³² pakietu nr 1 określony w SIWZ obejmował „dostawę zestawów jednorazowego użytku do pobierania koncentratów krwinek płytkowych zawieszonych w osoczu lub w płynie PAS, z pojedynczego wkłucia i zestawów jednorazowego użytku do pobierania koncentratów krwinek płytkowych zawieszonych w osoczu lub w płynie PAS z podwójnego wkłucia – 24.000 sztuk, (Zamawiający zastrzega sobie możliwość zmiany proporcji zamawianych zestawów w zależności od zapotrzebowania)”. Tymczasem zawarta umowa nie obejmowała zestawów z podwójnego wkłucia. Powyższe stanowiło naruszenie art. 140 ust. 1 ustawy pzp, zgodnie z którym, zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.

Główna Księgowa z upoważnienia Dyrektora RCKiK wyjaśniła, że przyczyną ujęcia w zawartej umowie tylko zestawów jednoigłowych było niedopatrzenie pracownika Działu Administracji i Zamówień Publicznych, który omyłkowo do treści podpisanej umowy nie wpisał zestawów dwuigłowych, czyli treści, które były zawarte w SIWZ oraz ofercie wykonawcy.

Sporządzenie opisu przedmiotu zamówienia w pakiecie nr 1 zawierającym zestawy z pojedynczego i podwójnego wkłucia w istotny sposób zawężyło krąg wykonawców oferujących zestawy do pobierania koncentratów krwinek płytkowych. Uzasadnienie medyczne podnoszone przez Centrum w Krajowej Izbie Odwoławczej³³ pozwala na takie zawężenie opisu przedmiotu zamówienia. W ocenie NIK dalsze działania Centrum budzą jednak wątpliwości, czy faktyczną potrzebą zamawiającego był zakup zestawów do aferezy z podwójnego wkłucia, o czym może świadczyć fakt, że w okresie od lipca 2016 r. do końca 2018 r. dokonano tylko w lipcu 2016 r. jednorazowego zakupu 36 zestawów do aferezy z podwójnym wkłuciem.

(dowód: akta kontroli str. 1235-1246, 1287a-1294, 1324-1328, 1480-1491, 1541-1586)

VI. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

1. Rzetelne realizowanie procedur dokonywania zakupów poniżej 30 tys. euro.
2. Terminowe regulowanie płatności za usługi zlecane kontrahentom zewnętrznym.
3. Terminowe sporządzanie i przekazywanie raportów dotyczących realizacji umów dotacyjnych.
4. Rzetelne sporządzanie umów poprzedzonych przeprowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego.

³¹ Dalej SIWZ.

³² W brzmieniu nadanym po zmianie treści SIWZ dokonanej w dniu 23 maja 2016 r. przez Komisję przetargową.

³³ Wyrok z dnia 7 czerwca 2016 r. Sygn. akt: KIO 870/16.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61 b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 25 marca 2019 r.

Kontroler
Izabela Podeszfińska
Starszy inspektor kp.

Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Zdrowia

Dyrektor
Piotr Wasilewski

Podpis

